

זכות העובדים לפנסיה גוברת על זכות הנוסעים בנתב"ג

מאת: אפרים זילוני

אין שביתות משמחות ואין עיתוי טוב או עיתוי גרוע. כל שביתה פוגעת במידת הנוחות של חלק מן הציבור ומקשה על החיים.

זכות השביתה הוכרה במשפט הישראלי כזכות חוקתית וביה"ד לעבודה קבע בפסיקותיו את גבולותיה ופירט את הנוהלים הנדרשים לביצוע הפעולות הנדרשות בטרם שביתה.

השביתה ברשות שדות התעופה (רש"ת) לא היתה שביתה פראית או גחמה של העובדים. הם מיצו את זכותם לשבות כדין בשל אי התחייבות החברה להפקיד את כספי הפנסיה בקרן חיצונית כמתחייב מהסכם העבודה הקיבוצי משנת 2008.

השימוש בנשק השביתה נעשה בכובד ראש ורק לאחר שהעובדים הגיעו למסקנה כי יש חשש ממשי לגורל 2½ מיליארד ₪ כספי הפנסיה והתמהמהות ההנהלה והאוצר לפתור את העניין היא בגדר חוסר תום לב.

השביתה ברשת שימשה עבור נשיא לשכות המסחר אמתלה טובה כדי לחדש את תביעותיו להגבלת השביתה המגזר הציבורי תוך תשלום מס שפתיים והכרה בעובדה שהשביתה היא בזכות חוקתית.

השביתה ברש"ת נועדה לדעתו לקדם "אינטרסים אנוכיים" של העובדים. האמנם? יאמר ומיד. עובדי רש"ת לא שבתו על תוספות שכר ולא על שיפור תנאי עבודתם, אלא על הבטחת כספי הפנסיה בקרן חיצונית והוצאתם מהתקציב השוטף של החברה, וזאת לאחר שהעניין כאמור מתגלגל כבר תקופה ארוכה ואינו מוצא את פתרונו.

העובדים נאותו לבקשת ההנהלה לדחות את השביתה שנועדה לערב ראש השנה וגם מחווה זה לא תרם דבר וחצי דבר למימוש ההתחייבות מלבד מילים, מילים ומילים.

האם זה לא מחובתו של ארגון העובדים להגן על חבריו ולא להשאירם חשופים למצב שבו כספי הפנסיה ידולדלו או יצומצמו באופן מדאיג כך שלא יותרו משאבים להבטיח את גימלתם בעת פרישתם לפנסיה.

חששם של העובדים גבר עוד יותר לאחר שביהמ"ש המחוזי פסק כי על חברת רש"ת לפצות את התושבים הגרים בסמיכות לשדה התעופה בגין הרעש שנגרם להם בהיקף של כ-5 מיליארד ₪.

האם היה על העובדים לשבת בחיבוק ידיים ולראות כיצד החברה מממשת את פסק הדין וקופתה מתרוקנת מכסף שהיא אמורה להבטיח בגין הפנסיה של העובדים.

כל אדם מן הישוב שחי מיגיע כפיו ואין לו מצנחי זהב זולת החסכון הפנסיוני יאמר לך, עם היד על הלב, כי עובדי רש"ת צודקים ואין לסמוך על טוב ליבה של ההנהלה או האוצר שיראו את טובת העובדים בראש מעייניהם.

הנהלת רש"ת והאוצר גררו רגליים. זוהי שיטה ידועה במחוזותינו. כנראה שגם דברים צודקים שאמורים בדרך כלל להיגמר מהר וללא עיכובים אינם מסתיימים ללא הפעלת קצת כוח.

השביתה של כ-שש שעות ברשות שדות התעופה שימשה כקטליזטור להסכמות שהביאו לסיום השביתה והיא תאמה, לדעתי, את המיתווה שנסלל בעבר בפסיקות ביה"ד לעבודה. לא לשוא לא נעשתה פנייה לביה"ד להוצאת צווי מניעה ולא נתבקשה התערבותו. הנהלת החברה ומשרדי האוצר והתחבורה ידעו שפנייתם היא לא בידיים נקיות ובתום לב.

השביתה הקצרה יחסית של עובדי רש"ת תוך גרימת אי נוחות מוגבלת בזמן עדיפה בעיני על פני "הוצאת הנשמה" לצרכני הנמל על פני תקופה ארוכה.

הדאגה להבטחת השירות הציבורי מוטלת לפיתחה של ההנהלה והעובדים כאחד.

אין לקבל התנהלות בו צד אחד נדרש לנהל את ענייני בתום לב ובאחריות ועל פי החוק בעוד צד אחר מגלה ערלות לב המעמידה בסכנה את זכויות העובדים.

א. לין מבקש להסיט את הויכוח ולהפנות את הכעס, שניתן להבינו, אל השובתים ולא אל המעביד ופטרוניו האחראים בלעדית לשביתה שפרצה.

ילמדו אולי המטיפים למיניהם ממה שקורה בצרפת שם פרצה שביתה כללית בת 24 שעות שגרמה לשיבושים בחלק גדול ממגזרי החיים, לרבות התחבורה האוירית, כמחאה על הרפורמה שמתכנן הנשיא סרקוזי בתנאי הפנסיה (העלאת גיל הפרישה מ-60 ל-62 שנה) ולא שמעתי שמישהו כינה את ארגוני העובדים שמדובר "בקידום אינטרסים אנוכיים של עובדים המצויים בצמתים רגישים".

הצעתי לכל חורצי הלשון והעט אנא גלו קצת רגישות ל"אינטרס הציבורי" כשמדובר בזכויות עובדים.

עו"ד אפרים זילוני, יו"ר האגף לכלכלה ולחברה בהסתדרות החדשה